

Globalització + crisi: retrocés democràtic

Joan Tugores UB

Universitat de la Pau

21 de juliol de 2013

Llegat del binomi globalització + crisi

- Canvis d'abast històric: en les “regles del joc”, en les realitats econòmiques, en les implicacions sociopolítiques, en la redistribució del poder econòmic i polític a escala global i interna
- Europa com a “baula feble”: revisió a la baixa del “model (social) europeu”...
- Dins quina lògica històrica i sociopolítica s'insereixen?. Són inexorables?

Retrocessos d'abast històric

- Retrocessos en benestar i democràcia primer sota la “promesa” de guanys d'eficiència (“dividends de la globalització”) i ara dels temors, les pors i incerteses.
- La rebel·lió de les èlits
- Eines: mecanismes de força, mecanismes econòmic-financers, eines ideològiques

Noves realitats, noves regles...nous – o vells - valors?

- Transició de poder, transició de valors?
- Interrelacions entre creixement (econòmic), democràcia (política), estat del benestar (social)
- Ordres socials tancats i oberts (North et al): retorno al futur?
- El món de Davos: un *Downton Abbey* global
- “No diguis que va ser un somni”

Capitalismes clàssics

- Capitalisme 1.0 (Adam Smith): economies de mercat nacionals sense gaire intervencions públiques
- Capitalisme 2.0 (Keynes): economies de mercat nacionals amb creixents intervencions públiques (polítiques macroeconòmiques, estat del benestar)

Nou capitalisme global

- Capitalisme 3.0: mercats globals amb intervencions públiques nacionals afeblides
- Una versió global del capitalisme 2.0 o més semblant a la variant global del capitalisme 1.0?
- Retorn a “l’ordre natural” (North et al)?
- Com es governa la globalització? Contrapesos sociopolítics als mercats globals?
- La sortida de la crisi: un nou Versalles o un nou Bretton Woods?

El paper de les polítiques públiques

- Són sostenibles els dèficits fiscals i l'endeutament públic?
- Són més contractives les polítiques fiscals contractives del que l'ortodòxia de l'austeritat considera? (Debats sobre multiplicadors, aportacions de Blanchard-Leigh, etc.)
- Quin tipus d'economia i societat contribueixen a conformar les polítiques de consolidació?

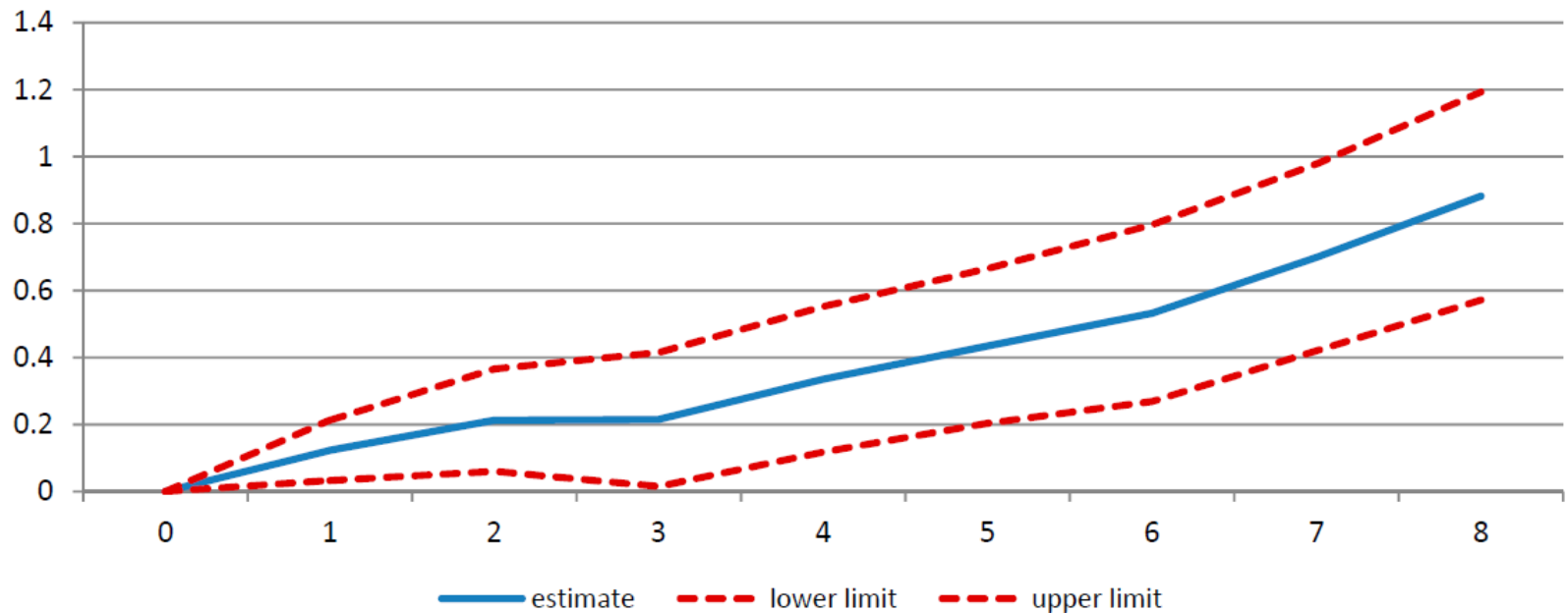
Ajustos fiscals i desigualtats

- Estudi FMI (Fiscal Monitor, octubre 2012): paper important de les “distributional consequences”
- “consolidació fiscal” d’un 1% PIB: incremento desigualtat en un 0,6% mesurada pel coeficient de Gini
- Impactes més grans – i de més durada - si la consolidació fiscal supera un 1,5% del PIB
- Nova versió de la paradoxa de Rodrik: les polítiques d’estabilització i socials s’afebleixen quan més necessàries són.
- A Europa (sobre tot al Sud): “devaluacions internes” i altres mecanismes

Font: Ball-Furceri-Leigh-Loungani, IMF wp, jun 2013

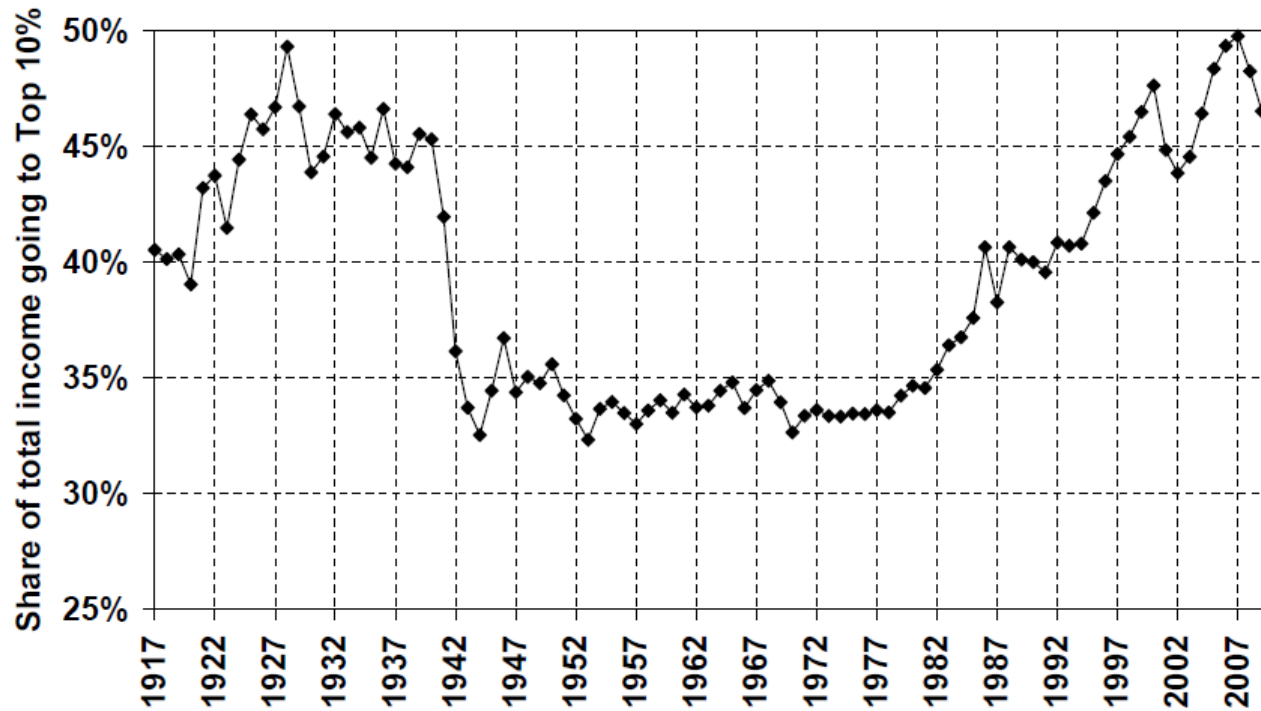
Figure 3. The Effects of Fiscal Consolidation on Inequality

Note: dotted lines equal one standard error bands.

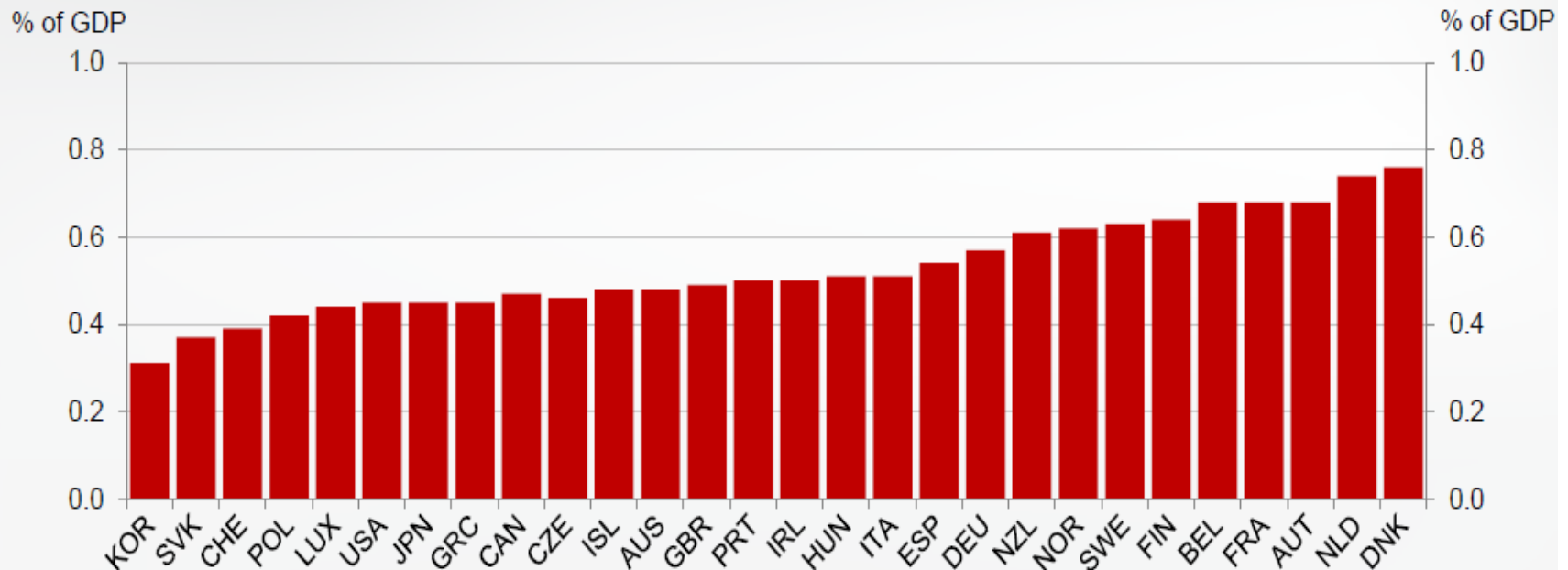
Share top 10% - USA

Font: Piketty-Saez, FMI nov2012

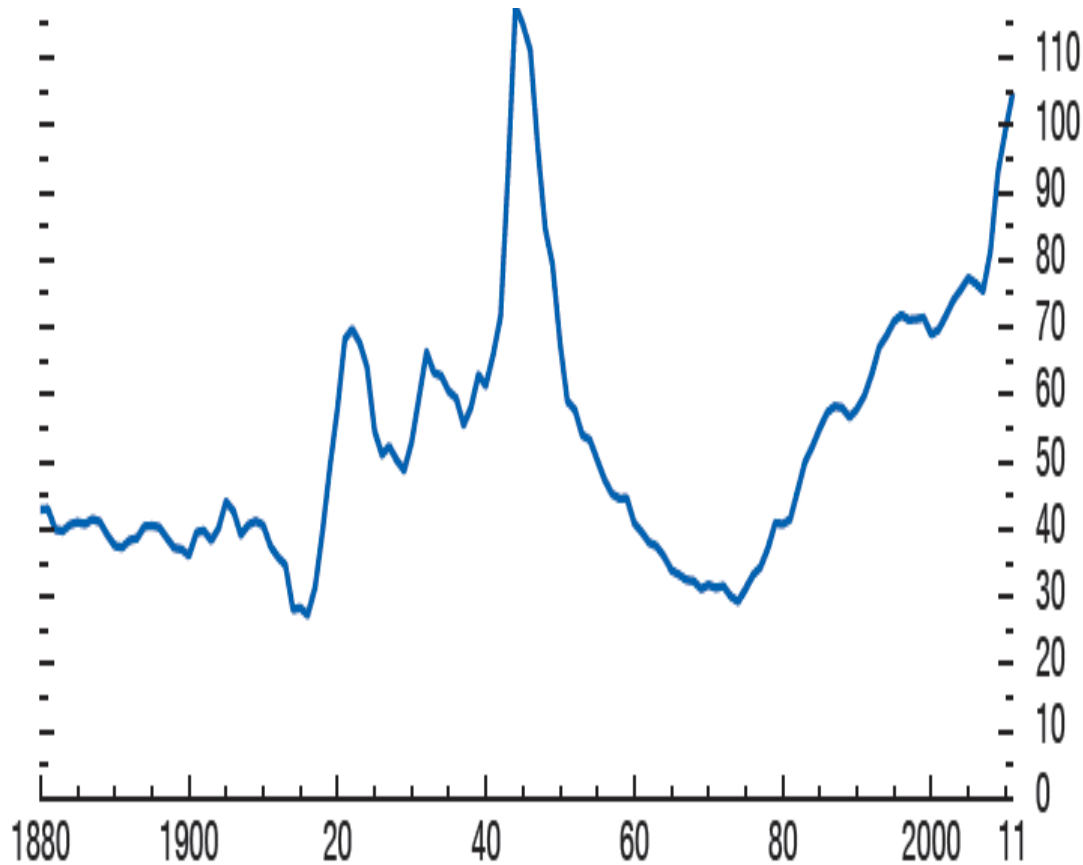
La millor estratègia de consolidació fiscal és un creixement inclusiu (OCDE, maig 2013)

Effect of 1% higher potential employment on the primary balance

Source: Economic Outlook 88.

Amb més perspectiva històrica: Deute públic econ. avançades; WEO, oct-2012

Friccions sociopolítiques

- Fricciones sociopolítiques: Brasil, Turquia, Egipte...
- A les economies avançades ens va costar dècades (segles) complementar creixement econòmic amb democràcia política i estat del benestar
- Els emergents mostren problemes de “maduració” i de qualitat institucional per anar per aquesta via...que pot no ser la única

Canvi en les fonts de riquesa?

- Krugman: paper de les fortunes basades en el poder de mercat (global) més que en la producció de béns i serveis...productius
- Expectatives en les TIC: democratització del talent (o dels aspectes lúdics: circ global) o jerarquització dins de grans organitzacions.
- Un nou renaixement o un nou feudalisme? That is the question...